

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Архітектурно-художній інститут
Кафедра рисунка, живопису та архітектурної графіки

СИЛАБУС
освітньої компоненти – ОК 6
Навчальна дисципліна –
Спеціальний рисунок

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	02	Культура і мистецтво
Спеціальність	022	Дизайн
Освітня програма	ОПП «Графічний дизайн»	
Обсяг дисципліни	25 кредити ECTS (750 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	розрахунково-графічна робота	
Форми семестрового контролю	залік, іспит	

Викладачі:

Григор'єва В.Б,к.п.н., доцент кафедри рисунка, живопису та архітектурної графіки, oksamut06@gmail.com

Споденюк С.І,ст. викл. кафедри рисунка, живопису та архітектурної графіки, bucket_roz@ukr.net

Корінюк В.В,ст. викл. кафедри рисунка, живопису та архітектурної графіки, korinyok@gmail.com

В процесі вивчення даної дисципліни слухачі вищої освіти навчаються володінням графічною мовою як одним з найважливіших засобів виразності в образотворчому мистецтві та дизайні.

В результаті освоєння дисципліни випускник повинен мати наступні компетенції:

– здатністю до самоорганізації та самоосвіти;

– здатністю володіти малюнком, вмінням використовувати малюнки на практиці складання композиції та переробкою їх у напрямку проектування будь-якого об'єкта, мати навички лінійно-конструктивної побудови та розуміти принципи вибору техніки виконання конкретного малюнка.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: «Основи графічного дизайну», «Спеціальний живопис», «Композиція».

Програмні результати навчання:

ПРН 6. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.

ПРН 7. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.

ПРН 9. Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання.

ПРН 10. Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну в комунікативному просторі.

ПРН 15. Розуміти українські етнокультурні традиції у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнотришки у мистецьких практиках.

Диференційовані результати навчання:

знати:

- основи просторової геометрії;
- основи теорії зображення на площині;
- основи композиції, закономірностей вирішення композиційних задач;
- способи виконання рисунків за уявою з метою розвитку імпровізаційних здібностей;
- різноманітні прийоми, методи роботи над творчими завданнями з використанням особливостей національних традицій школи образотворчого мистецтва;
- пластичну анатомію людини та тварин;
- технологічні властивості графічних матеріалів;
- особливості використання різноманітних графічних інструментів та обладнання;

вміти:

- застосовувати знання законів композиції та перспективи в національних традиціях школи образотворчого мистецтва;
- уміння створювати атмосферу творчого підходу для роботи над завданням, використовуючи при цьому класичні зразки;

- уміння аналізувати, визначати технічні прийоми виконання завдання та методичні прийоми наочного пояснення завдання;
- проводити аналіз пластичних форм з метою дизайн-проектування;
- здійснювати аналіз пластичної форми при створенні творчої роботи;
- користуватися методикою вирішення композиційних задач;
- користуватися методикою виконання зображення за уявою та по пам'яті;
- використовувати різноманітні виразні засоби графіки в дизайн-проектуванні;
- розробляти чи втілювати свій творчий задум графічними засобами та методами;
- самостійно формувати та здійснювати навчально-пізнавальний та творчий процес;
- самостійно працювати з науковою та навчально-методичною літературою та аналізувати результати навчання;

володіти:

- компонуванням на площині, в об'ємах та просторах;
- розробкою ідей композиційного рішення на основі композиційних закономірностей;
- зображенням матеріальних форм з натури, по пам'яті та за уявою; здатністю робити ескізи, начерки;
- використанням різноманітних художньо-графічних матеріалів та засобів комп'ютерної графіки;
- відтворенням бажаного образу об'єкту в проектних рішеннях;
- навичками зображення голови та постаті людини з натури та за уявою;
- навичками зображення тварин та птахів з натури чи за уявою.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
	Частина 1. Основи конструктивного рисунка				
1.1	<i>Модуль 1. Технічне рисування. Способи зображення світлотіні у технічному рисунку.</i>	6	6		16
	Загальні відомості. Основи технічного рисунка. Відомості з розвитку інженерної графіки. Особливості технічного рисування. Техніка виконання рисунка олівцем. Зображення вузлів та аксонометричних осей. Побудова рисунка геометричних фігур (коло, еліпс, квадрат, прямокутник, трикутник). Зображення геометричних тіл.				

1.2.	<i>Модуль 2. Лінійно-конструктивне зображення натюрморту: геометричні тіла, побутові предмети з драперуванням.</i>	2	10		10
	Рисунок геометричних тіл та предметів складної форми з драперуванням.				
1.3	<i>Модуль 3. 3. Конструктивний рисунок об'ємних предметів складної форми.</i>		10		12
	Рисунок натюрморту з предметів побуту.				
1.4.	<i>Модуль 4. Складна композиція з предметів побуту та архітектурної деталі (капітель).</i>		10		8
	Композиційна побудова, виявлення об'ємності форм графічними засобами.				
	Всього	8	36		46
	Частина 2. Конструктивний рисунок 1				
2.1	<i>Модуль 5. Лінійно-конструктивне зображення черепу і гіпсової голови.</i>		32		28
	Лінійно-конструктивне зображення черепа у 2-х поворотах. Гіпсова голова. Компонування в листі, побудова форми з дотриманням канонічних пропорцій, виявлення об'єму голови.		32		28
2.3	<i>Модуль 6. Лінійно-конструктивний рисунок голови моделі.</i>		12		18
	Вивчення анатомічних особливостей голови моделі: композиційне розміщення на форматі, лінійно-конструктивна побудова форми голови, виявлення об'єму за допомогою світлотіні.				
	Всього		44		46
	Частина 3. Конструктивний рисунок 2				
3.1	<i>Модуль 7. Лінійно-конструктивний рисунок скелету людини.</i>		20		28
	Вивчення анатомічних особливостей постаті людини.				
3.2	<i>Модуль 8. Лінійно-конструктивне зображення постаті людини.</i>		20		28
	Компонування на листі, побудова фігури натурника з дотриманням індивідуальних характеристик, виявлення об'єму в просторі.				
3.3	<i>Модуль 9. Конструктивно-пластичне зображення людини в русі.</i>		24		30
	Компонування на листі, побудова фігури людини в русі з дотриманням індивідуальних характеристик, виявлення об'єму в просторі.				
	Всього		64		86

	Частина 4. Спеціальний рисунок 1			
2.1	<i>Модуль 10. Композиційно-пластичне рішення постаті людини, створення графічного образу.</i>		64	56
	10.1. Конструктивний тональний рисунок постаті людини.			
	10.2. Графічне вирішення постаті людини (застосування властивостей графіки ліній, плям, крапки).			
	10.3. Створення графічного образу (чорно-біла-графіка, туш, гуаш, пензель, монотипія).			
	Всього		64	56
	Частина 5. Спеціальний рисунок 2			
2.2	<i>Модуль 11. Пластика людського тіла у середовищі.</i>		78	72
	11.1. Конструктивний рисунок фігури людини. Вивчення натури та пізнання форми.			
	11.2. Створення художнього образу на основі вільної інтерпретації рисунку фігури людини.			
	Всього		78	72
	Частина 6. Спеціальний рисунок 3			
2.3	<i>Модуль 12. Пластичні рішення композиції графічними матеріалами та інструментами ПК.</i>		78	72
	12.1. Графічне рішення портрета: лінія, силует різними способами та матеріалами(олівець, перо, туш, вугілля, соус, сангін, акварель, пастель).			
	12.2. Графічне вирішення фігури людини в одязі: лінія, силует різними способами та матеріалами (олівець, перо, туш, вугілля, сангіна, соус, пастель).			
	12.3.Графічне рішення інтер'єру різними способами та матеріалами художньої графіки (олівець, акварель, перо, вугілля, сангіна, соус та ін.)			
	12.4. Графічне вирішення пейзажу різними способами та матеріалами художньої графіки (олівець, акварель, перо, вугілля, сангіна, соус та ін.)			
	Всього		78	72
	Загалом	8	364	378

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Спеціальний рисунок (за видами дизайну)» складає 60 балів і може бути досягнений з мінімальних та максимальних оцінок за наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
ЧАСТИНА I			
Контрольна робота	1	15	30
Підсумковий (семестровий) контроль знань (перегляди виконаних навчальних та творчих робіт)	1	45	70
Разом		60	100
ЧАСТИНА II			
Розрахунково-графічна робота	1	15	30
Підсумковий (семестровий) контроль знань (перегляди виконаних навчальних та творчих робіт)	1	45	70
Разом		60	100
ЧАСТИНА III			
Розрахунково-графічна робота	1	15	30
Підсумковий (семестровий) контроль знань (перегляди виконаних навчальних та творчих робіт)	1	45	70
Разом		60	100
ЧАСТИНА IV			
Розрахунково-графічна робота	1	15	30
Підсумковий (семестровий) контроль знань (перегляди виконаних навчальних та творчих робіт)	1	45	70
Разом		60	100
ЧАСТИНА V			
Розрахунково-графічна робота	1	15	30
Підсумковий (семестровий) контроль знань (перегляди виконаних навчальних та творчих робіт)	1	45	70
Разом		60	100
ЧАСТИНА VI			
Розрахунково-графічна робота	1	15	30
Підсумковий (семестровий) контроль знань (перегляди виконаних навчальних та творчих робіт) іспит	1	45	70
Разом		60	100

З дисципліни передбачено виконання:
 - розрахунково-графічної роботи.

Розрахунково-графічну роботу №1 передбачено з теми «Стилізація натюрморту з побутових предметів з драпіруванням». Робота виконується на основі практичного завдання та складається: з розробки графічних ескізів, начерків та виконання основної роботи (формат А-3).

Розрахунково-графічну роботу №2 передбачено з теми «Стилізація черепа людини». Графічні роботи виконуються на основі практичного завдання та складаються зі збору допоміжної графічної інформації: розробки ескізів, начерків; виконання основної графічної роботи (формат А-3).

Розрахунково-графічну роботу №3 передбачено з теми «Стилізація гіпсової античної статуї». Графічні роботи виконуються на основі практичного завдання та складаються зі збору допоміжної графічної інформації: розробки ескізів, начерків; виконання основної графічної роботи (формат А-3).

Розрахунково-графічну роботу №4 передбачено з теми «Складна асоціативна композиція з предметів натюрморту у архітектурному середовищі». Графічні роботи виконуються на основі практичного завдання та складаються зі збору допоміжної графічної інформації: розробки ескізів, начерків; виконання основної графічної роботи (формат А-3) (чорно-біла графіка, туш, гуаш, пензель, монотипія).

Розрахунково-графічну роботу №5 передбачено з теми «Складна асоціативна пластика людського тіла». Графічні роботи виконуються на основі практичного завдання та складаються зі збору допоміжної графічної інформації: розробки ескізів, начерків; виконання основної графічної роботи (формат А-3) (чорно-біла графіка, туш, гуаш, пензель, монотипія).

Розрахунково-графічну роботу №6 передбачено з теми «Асоціативний архітектурний пейзаж з людьми та тваринами». Графічні роботи виконуються на основі практичного завдання та складаються зі збору допоміжної графічної інформації: розробки ескізів, начерків; виконання основної графічної роботи (формат А-3) (олівець, акварель, перо, вугілля, сангіна, соус та ін.).

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді перегляду виконаних навчальних та творчих з викладачем (комісією викладачів) по тематиці навчальної дисципліни.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Методичні вказівки до виконання завдання: «Ліплення рельєфу рослинного орнаменту з гіпсової моделі» на практичних заняттях з дисципліни «Рисунок, живопис, скульптура. Скульптура» для студентів 2 курсу напряму 6.060102 «Архітектура» освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр» / Кубриш Н. Р., Олешко Л. І. – Одеса: Редакційно-видавничий відділ ОДАБА, 2015. – 32 с.
2. Методичні рекомендації з дисципліни «Рисунок, живопис, скульптура» до практичних занять за темою: «Ліплення рельєфу композиції з простих геометричних тіл» для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» освітнього рівня «Бакалавр» / Кубриш Н. Р., Карпова С. М., Самойлова О. М., Олешко Л. І. – Одеса: Редакційно-видавничий відділ ОДАБА, 2022. – 40 с.
3. Методичні вказівки з дисципліни «Рисунок» до самостійної роботи за темою: «Анатомічні і конструктивні особливості скелета фігури людини» для студентів за напрямом підготовки 6.060102 «Архітектура» / Кубриш Н.Р., Ярошук О. П., Самойлова О. М. – Одеса: Друкарня ОДАБА, 2011. – 70 с.

Допоміжні джерела інформації

1. Джахірул Амін. Анатомія для художників: Наочний посібник із зображення людського тіла / Перевод О. Пелипенко. – Київ, 2022. – 304 с.
2. Ідак Ю. В., Клименюк Т. М. Основи об'ємно-просторової композиції. Навчальний посібник. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 212 с.